

GİRİŞ

Ülkemizi ve ülkemiz gençliğini tehdit eden uyuşturucu suçlarıyla mücadele etmek genel kolluğun görevleri arasındadır. Genel kolluk bu görevini yerine getirirken, özel güvenlik hizmeti sunan Siz görevlilerin de, kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette görev yapanlar olarak, bu suçla mücadelede rolü vardır. Bu rol 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ile tanınan yetkiler çerçevesindedir. Bu yetkilerin kullanılması, ancak bu suç türünü tanımakla olacaktır.

Bu bölümde özel güvenlik hizmeti sunan görevliler madde bağımlılığı, kullanımı, faktörleri ve etkileri, narkotik maddelerin sınıflandırılması, çeşitleri, sokak satıcıları, narkotik maddelerin ticareti ve tüketimde kullanılan jargonlar ile uyuşturucu satılan yerler ile kullanılan mekanlar, yasal durum, haber verme mekanizmaları hakkında bilgi sahibi olacaklardır. Bunun içindir ki bilgilerin derlenmesi sırasında, sahip olduğu deneyim, bilgi birikimi ve de bir ihtisas birimi olarak bu suçlarla mücadele için kurulmuş Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının bilgisine başvurulmuş ve sürece katkısı sağlanmıştır. Özel güvenlik görevlisinin görevleri insanları, yerleri ve mülkiyeti potansiyel tehditlerden korumaktır. Özel güvenlik görevlisinin görev yaptığı yere göre görev tanımı değişmekle birlikte, özel güvenlik görevlileri öncelikle, suçları önlemeye odaklanır. Özel güvenlik görevlilerinin proaktif çalışmaları kamu güvenliğini tamamlayıcı mahiyette olup, kolluğun görevini destekleyicidir.

İstatistiklere göre, Türkiye'de yaklaşık 320 bin kişi güvenlik görevlisi olarak çalışıyor. Özel güvenlik görevlisi korumasına dayanan yerlere örnekler arasında havaalanları, konser salonları, spor tesisleri, okullar, üniversite kampüsleri, oteller, perakende mağazaları, konutlar ve siteler sayılabilir. Özel güvenlik görevlisinin iş tanımında keskin gözlem gücü zorunlu bir niteliktir. Güvenlik kameralarının izlenmesi, gözetim yapılması, tesisin güvenlik denetimlerinin yapılması ve şüpheli durumların araştırılması için önemli miktarda zaman harcanmaktadır.

Halkla çalışmak aynı zamanda özel güvenlik görevlisi görevlerinin bir parçasıdır. Birçok iş, insanları selamlamayı ve ziyaretçileri tanımlamayı, yol tarifini vermeyi ve izinsiz bir alanda bulunan bireyleri yönlendirmeyi gerektirir. Soruları kibar, arkadaşça ve profesyonel bir şekilde etkin bir şekilde dinlemek, anlamak ve cevaplamak için mükemmel iletişim becerileri gereklidir. Özel güvenlik görevlileri görev yaptıkları yerlerde, keskin gözlem güçlerini narkotik maddeler bilgisi ile birleştirerek, Ülkemizi ve ülkemiz gençliğini tehdit eden narkotik suçlarıyla mücadeleye katkı sağlayacaklardır.

MADDE BAĞIMLILIĞI NEDİR?

Belirli miktarda alındığında, kişinin sinir sistemine etki ederek, akli, fiziki ve psikolojik dengesini bozan, kişi ve toplum içerisinde ekonomik ve sosyal çöküntü meydana getiren, alışkanlık ve bağımlılık yapan, kullanılması, bulundurulması, üretilmesi ve satışının kanunlarla yasaklandığı maddelere uyuşturucu madde denir.

Bilimsel açıdan bir maddenin uyuşturucu ve uyarıcı madde olarak nitelendirilebilmesi için;

- *Merkezi sinir sistemini etkilemesi,*
- *Fiziki yada psikolojik bağımlılık oluşturması,*
- *Sağlık ve sosyal bakımdan zarar oluşturması gerekmektedir.*

İnsanın yaşamına devam edebilmesi için gerekli olmayan, fakat vücuduyla tanıştırdıktan sonra da ihtiyacıymış gibi o maddeyi alıp kullanması ve devamında da bu maddeyi bırakamaması durumuna "**MADDE BAĞIMLILIĞI**" denir.

Uyuşturucu Maddeye Başlama Nedenleri

- Merak Etkisi
- Arkadaş Israrı
- Kişisel Sorunlar
- Eğlence Amaçlı
- Ailesel Sorunlar
- Özenme
- Diğer nedenler

Bağımlılık Döngüsü

Maddeye karşı oluşan merak ya da arkadaş çevresinin baskısıyla madde kullanmaya başlayan birey bir kere kullanmanın bağımlılığa yol açmayacağını ve isterse kullanmayı bırakabileceğini düşünebilir. İlk kullanımdan sonra aynı ortamda tekrar bulunma, yaşadığı deneyimi tekrarlama isteği vb. durumlardan dolayı kişi maddeyi sürekli olarak elde etmeye çalışır ve bir süre sonra kendini kontrol edemez hale gelir.

Madde Kullanımına İten Faktörler

Kalıtım: Genetik geçişin ya doğrudan doğruya yatkınlık sağlayan gen yerleşimleri ile ya da kişilik yatkınlığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Kişilik Etkenleri: Madde kullanan kişilerin incelenmesinde bunların çoğunda aşırı güvensizlik, bağımlılık, ego zayıflığı, engellenmeye dayanma eşiğinde düşüklük, bunaltı, panik, çökkünlük ve ağır yılgınlık durumlarının sık yaşanması, güvensizlik, güçsüzlük ve başarısızlığı kapatabilmek için otoriteye karşı gelme, yasaları ve kuralları çiğneme eğilimi, hazcılığa eğilim gibi özellikler bulunmaktadır.

Çevresel Etkenler: Toplumsal çevrenin, arkadaş gruplarının, maddenin kolay elde edilebildiği bir ortamın, madde kullanımının prestij, güç ve üstünlük sağladığı toplulukların ilaç/madde bağımlılığında rolü büyüktür.

Bağımlılığa Giden Yol

Narkotik madde vücuda ilk alındığında Merkezi Sinir Sistemini doğrudan ve dolaylı etkileyerek, sahte iyi oluş veya keyif hali meydana getirir. Kullanımın devamında doz aynı kalmasına rağmen sahte iyi oluş veya keyif hali giderek azalır ve ilk kullanımındaki iyi oluş veya keyif halini elde etmek için dozu artırma ihtiyacı duyar.

Duygu Durumunda Yükselme

Beyin ve bağlantılı organları (Merkezi Sinir Sistemi) doğrudan ve dolaylı etkileyerek sahte iyi oluş veya keyif hali meydana gelmesi.

Tolerans Etkisi

Kullanılan uyuşturucu madde miktarını her geçen gün artırma isteği.

Yoksunluk Hali

Alışılmış olan maddenin alınamaması veya azaltılması halinde ortaya çıkan bir hastalık tablosu, bir kriz durumudur. Kişinin dayanılmaz acılar yaşamasıdır.

Madde Kullanım Belirtileri

Fiziksel Belirtiler

- Bitkinlik ve dalgınlık
- Uyku bozukluğu
- Burun akıntısı
- Konuşma güçlüğü
- Terleme ve titreme
- Dengesizlik
- Gözde kanlanma
- Göz bebeğinde daralama
- Yüzde kızarma
- Mide-bağırsak yakınmaları
- Yürüme bozukluğu
- Solunum güçlüğü
- Şiddetli kas ve eklem ağrıları
- Yeme düzeni bozukluğu, kilo kaybı
- Bakımsız dış görünüş
- Morarmış ve kabuk bağlamış yaralar görülebilir

Psikolojik Belirtiler

- Kişiliğinde aniden ortaya çıkan ve sebebi açıklanamayan değişiklikler
- Duygu durumunda asabiyet, nedensiz gülme, mutluysen aniden mutsuz olma (ya da tam tersi) gibi davranışlar
- Zaman zaman aşırı hareketlilik durumu
- Genel bir motivasyon eksikliği, dalgınlık, uyuşukluk ve odaklanmada güçlük
- Sebepsiz yere korku duyması, içine kapanması, gergin olması ve şüpheli tavırlar.

Sosyal Belirtiler

- Kişinin kendine güveni azalır
- Kişinin kendini kontrolü zayıflar
- İnsani değeri yok olmaya başlar
- Maddeyi alabilmek için önce mevcut parasını bitirir
- Çevresindeki insanların değerli eşyalarını ve paralarını çalmaya başlar
- Hırsızlık, gasp, yankesicilik vb. suçlara karışır
- Duygu durumu değişikliği
- İlgisi-istek kaybı
- Başarıda azalma

- Gerçek dışı konuşma
- Çevre değişikliği
- Konuşma içeriğinde değişme
- Aşırı para harcama
- Evden uzaklaşma isteği
- Suç işleme eğilimi (Yanlarında düğme torbalan ve çarşaf diye tabir edilen tütün sarma kağıtları bulundurabilirler)

Narkotik Maddelerin Türlerine Göre Etkileri?

Kokain: İştah azaltır, yorgunluk ve uyku gereksinimini azaltır, huzursuzluk, gerilim, ağır panik halleri, şiddet, duygusal değişkenlik, aşırı şüphecilik, canlı işitme ve dokunma halüsinasyonları, düşük dozlarda motor beceri artarken yüksek dozda motor becerilerde azalma hususları meydana gelir.

Eroin: Durgunluk, isteksiz olma, soluk bir yüz, ağır ve yavaş hareket etme, zayıflık, dengesiz yürüme gözüdür, öz bakımında azalma, bir yerde uzun süre kalamama gibi durumlar gözüdür.

Esrar: Terleme, çarpıntı, bulanık görme, belirgin anksiyete ve depresyon, aklını kaybetme korkusu, paranoid düşünceler, yargılamanın bozulması meydana gelir.

Metamfetamin: Hipertansiyon, iştah azalması, yorgunluk, uykusuzluk, depresyon, endişe, ağızda ve yüzde bozulmalar gibi durumlar meydana gelir.

Ecstasy: Beden ısısını ve kan basıncını artırır. Sıcak, havasız ortamlarda ve çok hareket sonrası beden ısısı ciddi boyutlara ulaşır. Ağızda kuruluk, dişlerde tatsız bir his, algı bozukluğu görülebilir.

Sentetik Kannabinoid (Bonzai): Endişe, yüksek tansiyon, kusma, anksiyete, taşikardi, göğüs ağrısı, hareket ve denge bozuklukları etkileri görülebilmektedir.

LSD: Görme bulanıklığı, terleme, yüksek tansiyon, beden ısısında artma, titreme, algı bozukluğu, paranoid hayaller gibi etkiler görülebilmektedir.

Meskalin: Kaygı, taşikardi, baş dönmesi, kusma ve baş ağrısı etkileri görülebilmektedir. Ayrıca, tüm narkotik maddeler ruh sağlığını bozabilir ve bazı narkotik maddeler psikotik ataklara neden olabilir. Ruhsal bozukluklara yatkınlığı olan kişilerde hastalığın ortaya çıkmasına neden olabilir.

NARKOTİK MADDELERİN SINIFLANDIRILMASI

Merkezi Sinir Sistemini Uyuşturanlar (Yavaşlatan)

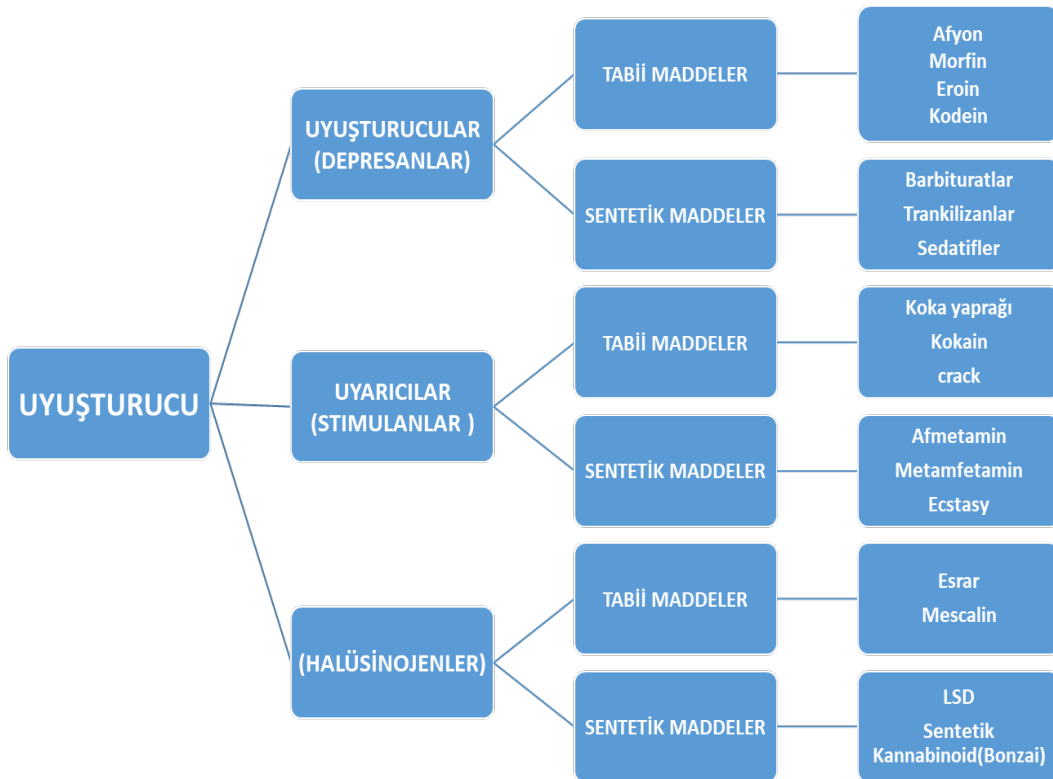
- Afyon, Morfin,
- Eroin, Kodein
- Barbituratlar,
- Trankilizanlar, Sedatifler

Merkezi Sinir Sistemini Uyananlar

- Kokain
- Amfetamin,
- Metamfetamin,
- Ecstasy

Hayal Gösterenler(Halüsinojenler)

- Esrar, Mescaline (Peyote Kaktüsü)
- LSD, Sentetik Kannabinoid (Bonzai)

NARKOTİK MADDE ÇEŞİTLERİ

EROİN

Afyon

Bazmorfin

Eroin

Afyon (Haşhaş) kapsülleri henüz yeşil ve körpe iken çizildiğinde kabuğundan süte benzer bir sıvı çıkar. Bu sıvıya Afyon Sakızı denir. Afyon sakızı hava ile temas ettiğinde sertleşir ve macuna dönüşür. Bu maddenin bileşiminde morfin ve kodein gibi ağır alkaloidler bulunur. Baz morfinin asetik anhidrit maddesiyle çeşitli kimyasal işlem ve süreçlerden geçmesi sonucu edilen bir uyuşturucudur. Eroin genel olarak Afganistan, Pakistan ve İran gibi ülkelerde üretilerek ülkemize yasadışı yollardan sokulmaktadır.

Sokak Jargonu: Mal, beyaz toz, kireç, beyaz peynir, vb. isimlerle piyasada satılmaktadır.

Özellikleri; Rengi beyazdan kahverengine kadar olabilmektedir. Yoğunluğu buğday ununa benzer. Tadı acıdır ve kokusuzdur.

Kullanımı;

- Burundan çekilerek,
- Sigara gibi sarılarak (koreks)
- Enjekte edilerek
- Dumanı içe çekilerek

Etkileri;

- Kesin bağımlılığa yol açar.
- Kullanımında; ağız kuruluğu, göz bebeklerinde küçülme, mide yanması, bulantı, kusma, ağrıya karşı his kaybı, terleme,
- İlk etkilerinden sonra kullanıcılar genelde birkaç saat boyunca uykulu olurlar.

ESRAR

Ülkemizde üretilen kenevir bitkisinin ve nihayetinde esrar maddesinin tamamı ülke içi kullanıma arz edilmektedir. Dünyada ve ülkemizde diğer uyuşturuculara göre en yaygın uyuşturucu türüdür. Psikoaktif (uyuşturucu, uyarıcı, halisünojen, vb.) özelliklere sahip olan THC (Tetrahidrokannabinol) maddesi yoğun olarak çiçek veren dişi hint keneviri türünün yaprağında bulunmaktadır. Ana maddesi dişi Hint Keneviri'dir. Çeşitli işlemlere tabi tutularak Kubar, Toz, Plaka ve Reçine gibi değişik türlere çevrilebilir. Kendine has kokusu vardır

KENEVİR BİTKİSİ

KUBAR ESRAR

TOZ ESRAR

Sokak Jargonu: Ot, cigara, papara, boom, kubar, kuru, kuruş, mal, derman vb. isimlerle satışı yapılır.

Özellikleri;

- Kınaya benzer toz veya kırıntılı yaprak şeklindedir.
- Açık yeşil renktedir. Bekledikçe kahverengiye döner.
- Kendine has kokusu vardır.
- Acımtırak bir tadı vardır.
- Kullanımı;
- Sigara gibi sarılarak veya sigara tütününe karıştırılarak,
- Dumanı içine çekilerek (kova)
- Etkileri;
- Gözlerin kızarması, ağzın kuruması, baş dönmesi, kalp atışının hızlanması, sık sık idrar yapma ihtiyacı hissetmek.
- Kullanıcılar kendilerini daha rahat hissederler önüne geçilemeyen gülme krizleri, bunalım, ruhsal çöküntü, yaşayabilecekleri gibi daha konuşkan olurlar.
- Reflekslerde bozulma, müzik ve renk algısında artma

SCANC

Cannabis Sativa ve Cannabis Indica adı verilen iki tür kenevir bitkisinin çaprazlanması sonucu elde edilir. Hybrid esrar olarak da bilinir. Psikoaktif özelliklere sahip olan THC (Tetrahidrokannabinol) maddesi yoğundur. Skunk (Kokarca) denmesinin nedeni kötü kokusundan dolayıdır. Güçlü etkisinden dolayı etkisinin çabuk başladığı ve halüsinasyon yaptığı bildirilmektedir. Yerli esrarda THC oranı maksimum %7 iken skunk %25 seviyesine kadar THC içerebilir.

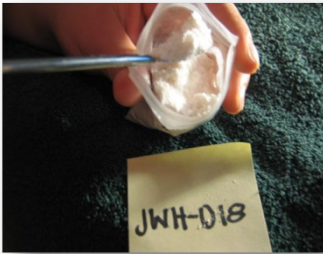

Sokak Jargonu: Hybrid esrar olarak bilinir, ama sokakta kaliteli esrar, skunk, kokarca vs. adlar alabilir.

BONZAI (Sentetik Kannabinoid)

Yeni nesil uyuşturucular kategorisinde olan sentetik kannabinoid maddesi, uyuşturucu ve hayal gösterici etkileri olan, tamamen sentetik narkotik bir maddedir. 200'e yakın kimyasal çeşidi bilinmektedir. Ülkemize yasadışı yollarla başta Çin'den getirilen ham maddenin çözülmesi oldukça kolaydır. Çoğaltılması için profesyonel laboratuvar gerekmemektedir. İçine haşere ve tarım ilacı gibi zehir katkıları eklenmektedir. Çoğu kullanıcı zehirlenme etkisini, narkotik madde etkisi sanmaktadır. *Ada çayı, damiana çayı, yavşan otu, kekik, kalitesiz esrar, kına, hint kınası, kimyon* gibi bitkisel ürünlere spreyleme yoluyla emdirildiği gibi kâğıt üzerine de spreylenecek şekilde ele geçirilmiş örnekleri mevcuttur. Bitkisel ürünler ve bazen de esrar üzerine spreylenecek şekilde, kullanıcılarda sentetik (kimyasal) olmadığı yönünde güçlü kanaat oluşturmaktadır. Tüm bunlar kullanıcılar için ölüm riskini artırmaktadır.

Sokak Jargonu: Bonzai, jamaika, bonz, gold, silver, kaliteli esrar vb isimlerle satılır.

JWH-18

BONZAI BİTKİSİ

KANNABİNOİD

KOKAİN

Kokain maddesi koka yapraklarının işlenmesi suretiyle elde edilmektedir. Güney Amerika'da genel olarak sıcak ve nemli iklimde (Bolivya, Peru, Cava ve Sri Lanka) ülkelerde tohum ile yetişen çok yıllık çalı tipli bir bitkidir. Beyaz toz şeklinde ve kokusuzdur.

Hammaddesi: Koka bitkisinden elde edilir.

Üretim Bölgeleri: Güney Amerika (Kolombiya-Peru-Bolivya)

Sokak İsimleri: Kok, koko, jamboo, kola, pırlanta, otoban, beyaz ten, pudra, toz şeker, beyaz lady

Özellikleri; Beyaz toz şeklindedir. Kokusuzdur

Kullanımı;

- Burundan çekilerek,
- Enjekte edilerek,
- Diş etlerine sürülerek,
- Alkolle karıştırılarak,
- Dumanı içe çekilerek

Etkileri;

- İçinde yer alan kimyasal madde direkt sinirlere etki edip oldukça fazla bir kendinden geçme hali yaratır.
- Kendine güven hissi verir,
- Konuşma isteği uyandırır,
- Yüksek enerji verir.

CRACK (Taş Kokain)

Daha ucuz ve tehlikeli kokain türevidir. Kokainin hidroklorik asit ve yemek sodasıyla birlikte su içerisinde karıştırılarak ısıtılmasıyla elde edilir. Beyaz veya krem renğinde bulunabilir. Burun yoluyla alındığında 10 saniye gibi kısa bir sürede beyne etki etmektedir. Crack kokain bağımlılığı eroin ve kokaine göre 3 kat daha ağır ve tehlikelidir

AMFETAMİN

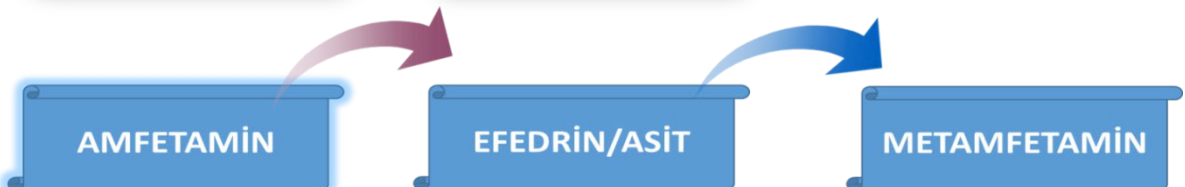
Sentetik uyarıcılar kategorisinde yer alan ana maddedir. Beyaz renkli kristalize toz şeklindedir, bazen sarı, kahverengi ya da gri renkte olabilir. Sentetik uyuşturucuların ana ham maddesidir. (Metamfetamin, Ecstasy, Captagon vb. sentetik tabletler) Ülkemizi etkileyen amfetamin kaçakçılığında en önemli kaynak ülkeler Hollanda, Belçika ve Almanya'dır

Sokak Jargonu: Spid, kumaş, vitamin vb. isimlerle satışı yapılır.

METAMFETAMİN

Amfetaminin bir çeşididir. Amfetaminin asetik asit, aseton, kloroform, efedrin, tionilkiorid gibi kimyasallarla birleştirilmesi ile elde edilir. Amfetamine göre daha kuvvetli ve etkisi keskindir. Toz, sıvı, baz ve hidroklorid tuzu gibi çeşitli formları vardır. Beyaz renkli kristalize toz şeklindedir. Kokusuzdur ve tadı acıdır. Su ya da alkol içinde kolayca çözülebilir. Başlıca üretim bölgeleri Kuzey Amerika (Meksika), Güney Doğu Asya (Çin, Tayland), İran ve Avrupa (Çek Cumhuriyeti, Litvanya, Almanya, Hollanda'dır.

Sokak Jargonu: Ateş, buz, elmas, ice, kristal, met, yakut vb. isimlerle satışı yapılır.

Hammaddesi: Amfetamin

Üretim Bölgeleri: Kuzey Amerika (Meksika) ve Güney Doğu Asya (İran, Çin, Tayland)

İçerik Özellikleri: Amfetaminin asetik asit, aseton, kloroform, efedrin, tioniklorid gibi kimyasallarla birleştirilerek elde edilir.

Şekil Özellikleri;

- Beyaz renkli kristalize toz şeklindedir.
- Kokusuzdur ve tadı acıdır,
- Su ya da alkol içinde kolayca çözülebilir.

Kullanımı;

- Burun içine çekilerek.
- Dumanı solunarak,
- Enjekte ederek.

Etkileri;

- Tansiyon ve vücut ısısında artış,
- İshal, bulantı ve kusma,
- Depresyon hali, diş çürükleri.
- Uykusuzluk.

CAPTAGON

Captagon, ilk üretildiğinde içerisinde etken madde olarak fenetilin maddesi bulunmakta iken günümüzde yakalanan captagonun (tablet-toz) neredeyse tamamının içerisinde etken madde olarak amfetamin maddesinin tespit edildiği görülmektedir. Tablet ve kapsül şeklindedir. Üzerinde iç içe geçmiş C logosu bulunur

Sokak Jargonu: Araba, çocuk, düğme vb. isimleriyle satılır.

Hammaddesi: Amfetamin, Fenetylline

Üretim Bölgeleri: Doğu Avrupa (Bulgaristan, Romanya) ve Ortadoğu (Suriye, Lübnan)

İçerik Özellikleri: Amfetamin veya fenetylline maddesinin çeşitli kimyasallarla birleştirilmesiyle elde edilir.

Şekil Özellikleri:

Tablet ve kapsül şeklindedir.

Genellikle üzerinde iç içe geçmiş C logosu bulunur.

Kullanımı; Yutulularak kullanılır.

Etkileri;

- Sinir sisteminde ve vücut ısısında artış,
- Uyku ihtiyacında azalma,
- Konuşkanlık, terleme, heyecan,
- Cinsel istek, tansiyon.

AMFETAMİN

FENETYLLİNNE

CAPTAGON

LSD (Liserjik Asit)

Tatsız ve kokusuz bir madde olan LSD çavdar ve benzeri tahıllarda yetişen bir tür mantar olan, ergot mantarının bir bileşiği olan, liserjik asitten üretilir. Başlıca üretim alanları Avrupa (Hollanda, İngiltere, Almanya) ve ABD'dir. LSD beyaz, toplu iğne başı büyüklüğünde kristal halde sentetik bir uyuşturucudur. LSD tablet, kapsül ve zaman zaman da sıvı formlarda satılır. LSD'ye kesme şeker, etikete, posta puluna, kâğıt ya da fotoğraf gibi maddelere emdirilmiş solüsyon şeklinde rastlamak mümkündür.

Sokak Jargonu: . Asit, cennet mavisi, klüp vb. isimleriyle satılır.

Hammaddesi: Lysergic asit

Üretim Bölgeleri: Avrupa ve ABD

Özellikleri: LSD tablet, kapsül ve zaman zaman da sıvı formlarda satılır. LSD toz halinde, toplu iğne başı büyüklüğünde veya kesme şeker, etiket, posta pulu, kâğıt fotoğraf gibi maddelere emdirilmiş solüsyon şeklinde rastlamak mümkündür.

Vücuttaki Etkileri: Baş dönmesi, göz kararması, bitkinlik, sindirim organlarında bozukluk, kusma, baş ağrısı, uykusuzluk, beynin fonksiyonlarında azalma.

ECSTASY

AMFETAMİN

METİLEN

ECSTASY

Hammaddesi: Amfetamin

Üretim Bölgeleri: Batı Avrupa (Hollanda, Belçika, Çek Cumhuriyeti)

İçerik Özellikleri: Amfetamin maddesinin metilen ve çeşitli kimyasallarla karıştırılmasıyla elde edilir

Şekil Özellikleri: Tablet ve kapsül şeklindedir. Genellikle üzerinde çeşitli logolar olur (facebook, twitter, tavşan vb.)

Kullanımı: Yutularak kullanılır.

Etkileri: Sinir sisteminde ve vücut ısısında artış, dil kuruması, susuzluk, Enerji artışı, canlılık, cinsel istek.

SENTETİK ECZALAR

Sentetik ecza olarak nitelendirdiğimiz genel olarak; tablet formundaki tıbbi maksatlı ilaçlar, genel amacı bir rahatsızlığı ortadan kaldırmak, oluşan rahatsızlığı tedavi etmek amacıyla laboratuvar ortamında uzun çalışmalar sonrasında üretilmişlerdir. Belirtildiği üzere amaç tedavidir. Madde kullanan kişiler, bu ilaçları madde niyetine kullanabilmektedirler.

TİCARET VE TÜKETİMDE KULLANILAN JARGONLAR

Uyuşturucu maddelere ve uyuşturucu kullanım türlerine göre jargonlar (Örnek: Kova Yapmak, Bonk Yapmak gibi) ilden ile farklılık gösterebilmektedir.

Başlıca narkotik madde kullanıma ilişkin jargonlar şu şekildedir:

Kova/Kova Yapmak: Uyuşturucu maddenin su dolu kova içerisine altı kesilmiş pet şişenin konulması, şişenin ağız kısmına uyuşturucunun yerleştirilerek yakılması, dumanının bu şekilde oluşturulan nargile düzeneği ile ağızdan içe çekilerek kullanılmasıdır.

Bona/Bona Yapmak: Uyuşturucu maddenin bong adı verilen cam nargile düzeneği aracılığıyla, solunum yolu kullanılmasıdır.

İndirmek: Özellikle hap türü uyuşturucu maddelerin oral yoldan alınması.

Dumanlanmak: Uyuşturucu maddeyi (özellikle esrar) çekerek kendinden geçmek.

Kıyak yapmak: 1-Ödünç uyuşturucu madde vermek, 2-Fiyatta indirim yapmak, 3-Bedelsiz uyuşturucu madde ısmarlamak.

Çizik Çekmek: Genellikle Kokain maddesinin pürüzsüz bir zemin üzerine dökülerek kartvizit veya benzeri bir cisimle tek kullanımlık şekilde çizgi haline getirilmesi ve bu çizik halindeki maddenin rulo halindeki para veya pipet vasıtasıyla burundan çekilerek kullanılması.

Ateş (lemek): 1-Uyuşturucu maddenin (hızlı biçimde) kullanılması 2-Dumanından faydalanılan maddenin yakılması işlemi.

Sönmek-Söndürmek: 1-Dumanından faydalanılan uyuşturucu maddenin bitmesi, 2-Ateşini söndürmek, 3- Kullanıma ara vermek.

Carsaf: Tütün sarma kağıdı kullanılarak narkotik maddenin sigara gibi sarılması.

Yakmak: 1-İftira atmak, aleyhinde ifade vermek, ispiyonlamak vb. 2-Uyuşturucu maddenin dumanından faydalanmak amacıyla ateşle yakılması işlemi.

Harman Olmak: Uyuşturucu bağımlısı kişinin madde kullanma isteğinin arttığı, ancak maddeyi bulamadığı yoksunluk dönemini ifade etmektedir. Genelde esrar kullananlar arasında yaygındır.

Coal (kol): Birden fazla bağımlının bir araya gelerek ellerindeki küçük miktar paraları birleştirmek suretiyle daha fazla miktarda uyuşturucu madde temin etmeleri

NARKOTİK SUÇLARLA MÜCADELENİN ÖNEMİ

Uyuşturucu sosyolojik, fiziksel ve ekonomik olarak toplumları zayıf düşüren nedenlerden biridir. Uyuşturucu sorunu, özellikle genç nesilleri tehdit ederek toplumların geleceğine zarar verir. Terör örgütleri ve diğer suç kartellerinin önemli bir finans kaynağıdır.

Sokak Satıcısını Nasıl Tanırız?

- Metruk binaların içinde veya çevresinde uzun süre vakit geçirmeleri,
- Uyuşturucu satışının yoğun olduğu mahallelerde, sokak başlarında veya sokak içinde belirli bir noktada uzun süre beklemeleri,
- Araç girmeyen veya araçların zorlukla geçebildiği, dar ve ışıksız sokaklarda beklemeleri,
- Yakalanma riskine karşılık rahatlıkla koşabilmek için genellikle şapka, eşofman ve spor ayakkabısı gibi kıyafetleri giymeyi tercih etmeleri,
- Vücutlarında dikkat çekecek düzeyde dövme ve jilet izlerinin bulunması,
- Üzerlerinde fazla miktarda 5'lik, 10'luk, 20'lik para bulundurmaları,
- Çalışmadığı veya bilinen bir geliri olmadığı halde çok para harcamaları,
- Bulunulan semtte tanınmayan kişi veya araçlarla görüşmeler yapmaları,
- Her uyuşturucu kullanıcısı, ayrıca potansiyel bir uyuşturucu satıcısıdır

Uyuşturucu Satılan Yerler ile Kullanılan Mekanlar Nerelerdir?

- Uyuşturucu üretilen mekanlar şüpheli depo ve garajlar, parklar, terk edilmiş kalan sahipsiz metruk binalar olabilir.
- **Park ve Bahçeler:** kullanım ve satışın yoğun olduğu mahallerde bulunan özellikle tenhada kalan, ışıklandırması yetersiz park ve bahçeler hem satıcılar hem de kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir.
- **Araç içleri:** kullanım ve satışın yoğun olduğu yerlere sürekli farklı araçların gelmesi, birilerin girip çıkması, para alışverişlerin yapılması, aracın içinde veya çevresinde uyuşturucu satışının yapılmasına işaret edebilir.
- **Umumi Tuvaletler:** Özellikle son dönemde yapılan çalışmalar umumi

tuvaletlerin uyuşturucu kullanımında yer olarak tercih edildiğini göstermektedir.

- **Mezarlıklar:** Mezarlıkların da uyuşturucu kullanımında yer olarak tercih edildiğine dair tespitler bulunmaktadır.

2018 NARKOLOG Bulgularına göre kullanıcıların

- %38,78'i kendi evini,
- %24,45'i metruk binaları,
- %12,05'i araçları,
- %11,29'u parkları uyuşturucu kullanımında tercih etmektedir. Ayrıca, kendi evinde kullananların yaklaşık %80'i aile fertleriyle yaşamaktadır

Herhangi bir mekânda;

- Keskin ve ağır kimyasal kokular varsa,
- Kış aylarında pencereler açık tutuluyor ve içeride havalandırma çalışıyorsa ya da pencereler gece gündüz sürekli kapalıysa,
- Metruk bina olmasına karşı aşırı şekilde güvenlik tedbirleri varsa (köpek, kamera sistemi vb.),
- Sık sık farklı kişiler tarafından ve yoğun bir şekilde ziyaretçi varsa ya da giriş çıkışların çok az olduğu gözlemleniyorsa,
- Çevresindeki çöplerde: günlük hayatta sık kullanılmayan malzeme kutuları, şişeler, içerisinde farklı renklerde sıvılar bulunan kimyasal madde bidonlar veya kovalar bulunuyorsa, ayrıca aşırı kirlilik ve bakımsızlığa rağmen deterjan kutuları, variller, ambalaj, koli bantları ve yapıştırıcılar ahlıyorsa bu gibi yerlerde uyuşturucu üretimi yapılma ihtimali yüksektir.

Fiziksel belirtiler;

Bitkinlik
Dalgalılık
Uyuklama,
Uyku bozukluğu
Konuşma güçlüğü
Burun akıntısı
Terleme - Titreme
Dengesizlik
Gözde kanlanma,
Göz bebeğinde daralama
Yüzde kızarma
Kabızlık, ishal,
Mide-bağırsak yakınmaları
Yürüme bozukluğu
Solunum güçlüğü
Ağrılar

Toplumsal-Ruhsal Belirtiler;

Duygu durumu değişikliği
İlgi-istek kaybı
Donukluk
Bilişsel bozukluklar
Başarıda azalma
Bakımsız dış görünüş
Gerçek dışı konuşma
İçte kapanma
Çevre değişikliği
Konuşma içeriğinde değişme
Aşırı para harcama
Suç işleme eğilimi
Sorumsuzluk
Evden uzaklaşma isteği.

Davranış olarak görülen belirtiler;

-Madde kullanan çocuklar/gençler aile ilişkilerini azaltır ve evde az vakit geçirirler.
-Her zamankinden daha fazla para harcamaya başlarlar.
-Hiç tanımadığınız arkadaşlar edinmeye başlarlar.
-Kendisine olan özeni azalır.
-Çevresi, arkadaşları eski önemlerini yitirirler.
-Uykulu ve yorgun gözükabilirler.
-Yeme düzeni bozulur, kilo kaybedebilirler.
-Daha sinirli olabilirler.

YASAL DURUM

TCK) Madde 188

TCK Madde 190

TCK Madde 191

TCK Madde 192

2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun

3298 Sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun

Hangi maddelerin uyuşturucu ve uyarıcı oldukları 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanun kapsamında belirtilmektedir. Yeni tespit edilen uyuşturucular da bu kanun kapsamına alınmaktadır. Bu kapsamda yasaklanan uyuşturucuların ticareti, kullanımı ve özendirilmesi Türk Ceza Kanununun (TCK) ilgili maddelerinde belirtilmiştir.

TCK-188/1

Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişi, 20 yıldan 30 yıla kadar hapis ve iki bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK-188/2

Uyuşturucu veya uyarıcı madde ihracı fiilinin diğer ülke açısından ithal olarak nitelendirilmesi dolayısıyla bu ülkede yapılan yargılama sonucunda hükmolunan cezanın infaz edilen kısmı, Türkiye'de uyuşturucu veya uyarıcı madde ihracı dolayısıyla yapılacak yargılama sonucunda hükmolunan cezadan mahsup edilir.

TCK-188/3

Uyuşturucu maddeyi satma, başkalarına verme, nakletme ve depolamanın cezası ise, 10 yıldan az olmamak üzere hapis cezası ve bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, satılan kişinin çocuk olması hâlinde hapis cezası 15 yıldan az olamaz.

TCK -188/4

- a) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin eroin, kokain, morfin, sentetik kannabinoid ve türevleri veya bazmorfin olması,
- b) Üçüncü fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi, hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TCK-188/5

Yukarıdaki fıkralarda gösterilen suçların, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında, suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek ceza bir kat artırılır.

TCK-188/6

Üretimi resmi makamların iznine veya satışı yetkili tabip tarafından düzenlenen reçeteye bağlı olan ve uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran her türlü madde açısından da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır. Ancak, verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir.

TCK-188/7

Uyuşturucu veya uyarıcı madde üretiminde kullanılan, ithalatı ve imalatı resmi makamların iznine bağlı olan maddeyi ülkeye ithal eden, imal eden, satan, satın alan, sevk eden, nakleden, depolayan veya ihraç eden kişi, 8 yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK-188/8

Bu maddede tanımlanan suçların *tabip, dış tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, dış teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden* kişi tarafından işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TCK-190/1

Özel yer, donanım veya malzeme sağlayan, kullananların yakalanmalarını zorlaştıracak önlemler alan, kullanma yöntemleri konusunda başkalarına bilgi veren kişi, 5 yıldan 10 yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK-190/2

Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını alenen özendiren veya bu nitelikte yayın yapan kişi, 5 yıldan 10 yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

TCK -190/3

Bu maddede tanımlanan suçların tabip, diş tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, diş teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden kişi tarafından işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TCK -191/1

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, 2 yıldan 5 Yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

TCK -191/2

Bu suçtan dolayı başlatılan soruşturmada şüpheli şayet ilk defa kullanmış ise hakkında erteleme kararı verilir ve tedavi olması istenir. Erteleme süresi zarfında şüpheli hakkında asgari 1 yıl süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Yapılan araştırma neticesinde kişi bir daha madde kullanmaz ise kamu davası açılmaz. Tespit edildiği takdirde yukarıda belirtilen ceza oranları uygulanır.

TCK-191/10

Birinci fıkradaki fiillerin; okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.

TCK-192/1

Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş olan kişi, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, diğer suç ortaklarını ve uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin suç ortaklarının yakalanmasını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

TCK-192/2

Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, bu maddeyi kimden, nerede ve ne zaman temin ettiğini merciine haber vererek suçluların yakalanmalarını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini kolaylaştırırsa, hakkında cezaya hükmolunmaz.

2313 - Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun /23

Esrar elde etmek amacıyla kenevir ekene 4 yıldan 12 yıla kadar hapis ve beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

3298 - Sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun /4

İzinsiz olarak haşhaş ekimi yapan kişi 1 yıldan 5 yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

İzin almış olmakla birlikte, bilerek belgesinde belirtilen alandan fazla yerde veya izin belgesinde kayıtlı yerden başka yerde haşhaş ekimi yapan kişi 6 aydan 3 yıla kadar hapis ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİSİ MADDE KULLANIMI İLE KARŞILAŞTIĞINDA NE YAPMALIDIR?

Öncelikle ÖGG en yakın Polis birimine bu durumu bildirmelidir. Bu bildirim 155 polis imdat veya irtibat halinde olduğu kolluk biriminin telefonu ile en hızlı bir biçimde yapılmalıdır.

Bir özel güvenlik görevlisi madde kullanımını ile karşılaştığında, aşağıda açıklanan şekilde görev ve sorumluluğunu yerine getirmelidir.

Konusu suç teşkil eden bir durumla karşılaştığında duruma el koymak, faili yakalamak, delilleri muhafaza altına almak ve kolluğa haber vermek.

Görevini yerine getirirken bu suçlara karşı duyarlı olmak, kontrollerde gereken hassasiyeti göstermek, yetkisini aşan durumlarda somut olarak şüpheli gördüğü eşya, araç veya üst araması gibi durumları kolluğa bildirmek.

Uyuşturucu kullandığından şüphe ettiği şahısları ve durumları, uyuşturucu ihbarları için telefonlarına yükledikleri **UYUMA** Uygulaması üzerinden UYUMA butonuna basarak ihbar açıklaması girerek (isteğe bağlı) ve ihbarcı ile iletişime geçilsin mi? tercihini yaptıktan sonra ihbarı gerçekleştirmek.

* Google Play ve Apple Store mağazalarından program indirilir, Kayıt işlemi yapılır. Sisteme girilen bilgiler veri tabanından doğrulanır. Kullanıcılara "SMS Doğrulama Kodu" gönderilir ve doğrulama kodu uygulamaya girilerek uygulama aktif hale getirilir. Uyuşturucu satıcılarını gören özel güvenlik görevlisi uygulamadaki ihbar butonuna dokunur, 155 acil yardım hattı en yakın ekibi bildirilen konuma sevk eder.